

Yttrande över remissen ”Reformering av avfallslagstiftningen för ökad materialåtervinning och för mer cirkulär ekonomi”

Södertälje kommun har fått möjlighet att lämna synpunkter på ovanstående remiss. Kommunen är generellt positivt till en reformering av avfallslagstiftningen och flera delar som föreslås. Svarstiden har dock varit mycket kort för att på ett bra sätt hinna förankra och bereda svaret i flera nämnder i kommunen.

- Södertälje kommun ser positivt på att avfallsproducenternas ansvar för avfallet föreslås tydliggöras, både när det gäller fullständig behandling och kostnaden för detta.
- Södertälje kommun ser positivt på att lagkravet på kommunala avfallsplaner föreslås tas bort. Kommunen kan fortfarande välja att ta fram egna styrdokument för avfallsområdet med mål, åtgärder och uppföljning, till exempel för ökad resurshushållning och cirkulär ekonomi.
- Södertälje kommun är positivt till att öka möjligheterna till återanvändning av produkter i kommunen och i samhället. Att utveckla systemet med återanvändning, vilket kommunerna föreslås att göra senast 2027 förutsätter dock att det finns ett intresse och avsättning för dessa produkter. Erfarenheter visar att det tyvärr finns ett ganska lågt intresse hos medborgare att hämta och återanvända produkter. Att tillhandahålla och driva insamlingssystem kommer även att innebära kostnader för kommunen, i form av personal, transporter och lokaler.
- Södertälje kommun ser positivt på att ansvaret för kommunalt avfall i detaljhandeln med livsmedel och för avfallsströmmarna förbrukat matfett och förbrukat kontorspapper ska flyttas från kommunen till den yrkesmässiga verksamhet som producerar avfallet. Kommunen vill dock framhålla att avfallshämtning då bör utformas på ett sätt som inte kan missbrukas av verksamheter och aktörer.
- Södertälje kommun ser generellt positivt på att kraven på fastighetsnära insamling bör bli enhetliga. I praxis accepteras ett så kallat dragavstånd för soptunnan på mellan 400-500 meter. Södertälje kommun vill framhålla att det inte är rimligt att en medborgare ska dra en soptunna 400 meter. Avståndet är mer relevant till en permanent avfallsplats.

- Södertälje kommun ser generellt positivt på förslaget att mer förpackningsavfall från restavfall materialåtervinns men önskar också framhålla att om kommunen ska hantera eftersortering av detta restavfall från sortering av ytterligare förpackningar behöver kapaciteten byggas ut. Detta kommer att innebära kostnader för kommunen.
- Södertälje kommun anser att det är viktigt att lagförslagen utformas på ett sätt som motverkar all form av illegal avfallshantering. Ambitionen att förenkla och förtydliga för verksamheter och avfallsproducenter behöver sättas i relation till risken att lagstiftningen möjliggör brottsupplägg. Kommunen vill framhålla att de lagförslag som föreslås kan motverka de kommunala tillsynsmyndigheterna möjligheter att bidra till arbetet mot illegal avfallshantering. Södertälje kommun ser utmaningar med att tillsynsansvaret för nationella avfallstransporter läggs enbart på länsstyrelsen. Många av avfallsbolagen verkar lokalt och kommunen har därmed en stor kännedom om bolagen och deras verksamhet. Södertäljes kommuns bedömning är att ett delat tillsynsansvar inte kommer att krocka eller medföra extra belastning på företagen, då de transporter som kontrolleras av länsstyrelsen och kommunen i de flesta fall inte kommer att överlappa. De lokala transportföretagen anlitas också till stor del av lokala företag, där kommunerna är tillsynsmyndighet. Förslaget innebär vidare att tillsynen skulle styckas upp genom att kommunen oftast har tillsyn på avfallsproducenten, länsstyrelsen skulle få tillsyn på transporten och därefter inträder oftast kommunen som tillsynsmyndighet igen. Glapp i lagstiftningen eller mellan tillsynsmyndigheter utnyttjas ofta av den organiserade brottsligheten. Genom kommunens tillsyn av de lokala företagen får även transportföretagen tillsyn och då kontrolleras hela avfallskedjan i ett sammanhang. Förslaget kan även försvåra för kommunerna att arbeta med problem med nedskräpning och dumpning av avfall. Södertälje kommun bedömer därför att förslaget sammantaget skulle få negativ påverkan på kommunens brottsförebyggande arbete och särskilt inom illegal avfallshantering.
- Södertälje kommuns bedömer att förslaget om anmälningsplikt gällande handlare, insamlare och mäklare inte kommer att få så stor effekt. De flesta handlare bedöms ändå bedriva anmälningspliktig verksamhet, exempelvis för lagring eller sortering av avfall.
- Södertälje kommun önskar framföra att kommunens tillsyn av miljöfarlig verksamhet, i synnerhet arbetet mot illegal avfallshantering kan förloras i förslaget att ge Naturvårdsverket tillsynsansvar för all rapportering gällande avfall. Rapporteringskravet omfattar exempelvis rapportering till avfallsregistret och rapportering enligt bilskrotningsförordningen. Att granska rapportering till avfallsregistret är ett viktigt verktyg i kommunens tillsyn av alla typer av miljöfarliga verksamheter och i synnerhet i arbetet mot illegal avfallsavfallshantering.
- Södertälje kommun önskar framföra att förslaget att enbart länsstyrelsen ska ansvara för tillsyn över avfallshantering på tillståndspliktiga verksamheter behöver förtydligas. Länsstyrelserna kan i vissa fall överlåta tillsyn av miljöfarliga verksamheter på kommunerna och då bör även tillsynen över avfall ingå i överlåtelsen. Lagstiftningen bör därför ange att det är den ansvariga tillsynsmyndigheten som även har tillsyn över avfallshanteringen.

- Södertälje kommun önskar framföra att undantaget att skilja förpackningar från innehållet som enligt förslaget gäller för Tullverksamhet och Polismyndigheten även bör gälla när kommunen fattar beslut om saluförbud, förverkande och destruktion (enligt livsmedelslagstiftningen).

Boel Godner
Kommunstyrelsens ordförande